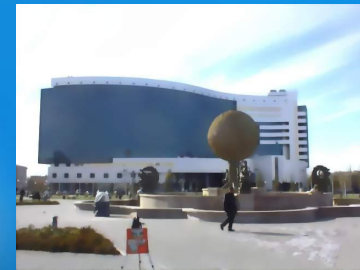

Салықтардың экономикалық мәні және мазмұны

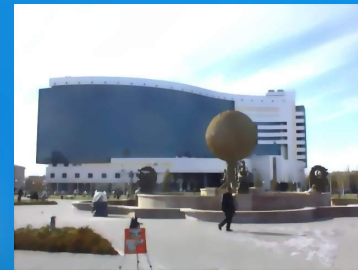

“Салық”- сөзіне түсініктеме

Салықтар дегеніміз –
мемлекеттік бюджетке
заңды және жеке
тұлғалардан белгілі
бір мөлшерде түсетін
міндетті төлемдер.

Салық ұғымы

Салықтар негізгі қызметтері (функциялары):

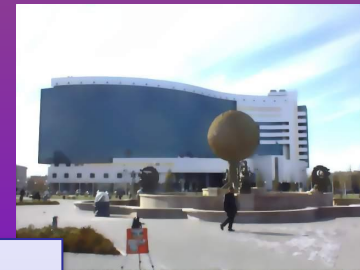
***Салықтар негізгі мынадай қызметтері
(функциялары) бар:***

- реттеушілік;

- фискалдық;

- қайта бөлу.

Салық салу элементтері:

Салық субъекті
(салық төлеуші)
дегеніміз – заң
бойынша салық
төлеу міндеті
жүктелген жеке
және заңды
тұлғалар.

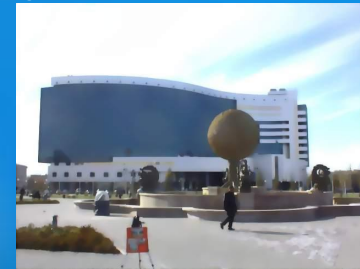
Салық объектісі – табыс, мүлік,
еңбек ету түрі, қызмет көрсету,
ақшамен жасалатын
операциялар, мүлікті басқаға
беру, табиғи қорларды
пайдалану, қосылған құн,
айналым және т.б.

Салық көзі –
салық салынатын
табыс.

Салық ставкасы
немесе бәсі
өлшем бірлігінен
алынатын салық
мөлшері.

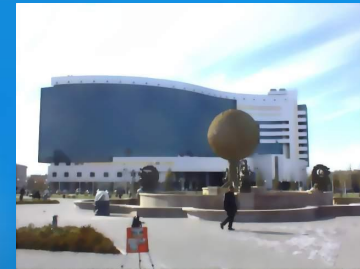
Салық қызметінің негізгі міндеттері

Мыналар:

- салық заңдарының орындалуын қамтамасыз ету, оның тиімділігін зерделеу;
- заңдардың, салық салу мәселелері жөнінде басқа мемлекеттермен жасалатын шарттардың жобаларын әзірлеуге қатысу;
- салық төлеушілерге олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіру, салық заңдары мен салық салу жөніндегі нормативті актілердегі өзгерістер туралы салық төлеушілерге уақтылы хабарлап отыру.
- Салық төлеушілер өз тарапынан мынадай міндеттерді атқарулары тиіс:
 1. уақытылы салық инспекциясына тіркеліп, тіркеу нөмірін алуға;
 2. мемлекеттік салық комитетінің актілеріне сәйкес есеп құжаттамаларды жүргізуге, осы есеп құжаттамаларды бес жыл бойы сақтауға;
 3. белгіленген мерзімде салық декларациясын тапсыру;
 4. атқарылған жұмыс немесе көрсетілген қызмет үшін төлемді жүзеге асыратын салық, төлеуші салық қызметінің талабы бойынша атқарушыға төленген соммалар туралы ақпарат беруге;
 5. салық заңдарын, салық төлеу тәртібін, салық төлеу мерзімін қатаң сақтауға;

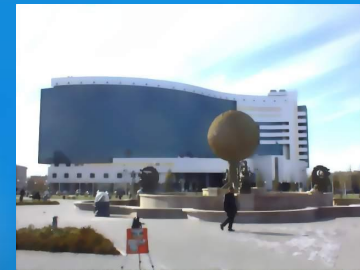
Дамыған елдердің тарихынан салық ставкалары жөнінде мынаны байқауға болады:

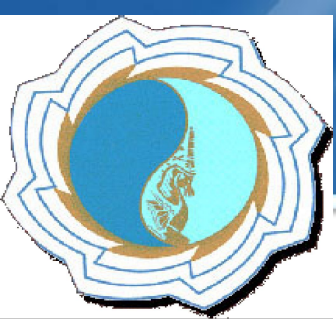
а) егер төленетін салық мөлшері салық
төлеуші табысының 50 процентінен асып
кетсе, онда ол өндірістің тоқтап қалуына
соқтырады;

ә) егер салық мөлшері салық
төлеуші табысының 45-50
проценті аралығында болса, онда
жай, ұдайы өндіріске әкеледі;

Салық жеңілдіктері

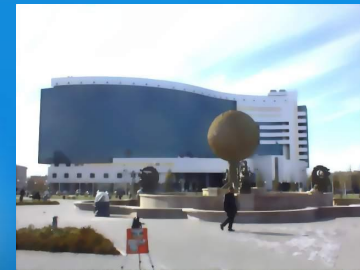

Салық жеңілдіктері дегеніміз, заңға сәйкес салық төлеушіні біртіндеп немесе салық төлеуден түгел босату. Салық жеңілдіктеріне салықтан босатылатын, салық төлеу мерзімін ұзарту жатады.

**Салықтар мемлекет пайда болғаннан
бастап қоғамдағы экономикалық
қатынастардың қажетті буындарының
бірі және кез-келген мемлекеттің өмір
сүруінің қаржылық негізі болып
табылады. Салықтарды және оларды
ұйымдатыруды *оқып-үйрену*
қажеттілігі де нақты осыған
байланысты негізделеді.**

Негізгі әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының «Салықтар және бюджетке төленетін
2. басқа да міндетті төлемдер» туралы Салық кодексі (2014 жылдың 1 қаңтарына өзгерістермен
3. толықтыруларды есепке отырып)
4. Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі (2014 жылдың 1 қаңтарына
5. өзгерістермен толықтыруларды есепке отырып)
6. Үмбеталиев А.Д. Салық және салық салу:Оқулық
7. Алматы:Экономика,2006
8. Крамаренко Т., Комбарова А. Салық және салық салу:Оқулық .-Астана, Фолиант,2007
9. С.Н. Абиев., М.М. Алиева Салық және салық салу.-Алматы, 2012.-244б.
10. І.Ж. Нарғозиев Салықтық бақылау.- Алматы: Экономика, 2006.-336б.
11. Сейдахметова Ф.С. Налоги в Казахстане :Учеб.посАлматы:Лем,2002
12. Ермекбаева Б.Ж. Жергілікті салықтар мен алымдар:Оқу құралы.А.:Экономика,1998
13. Ермекбаева Б.Ж. Шет мемлекеттердің салықтары:Оқу құралы Алматы:Қазақ ун-ті,2004

Назарларыңызға
рахмет